

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

AL-FARABI KAZAKH
NATIONAL UNIVERSITY

ХАБАРШЫ

ЭКОНОМИКА СЕРИЯСЫ

ВЕСТНИК

СЕРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ

BULLETIN

ECONOMY SERIES

3(109) 2015

ХАБАРШЫ

ЭКОНОМИКА СЕРИЯСЫ №3 (109)

ISSN 1563-0358
Индекс 75881; 25881

25.11.1999 ж. Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркелген

Куәлік №956-Ж.

ЖАУАПТЫ ХАТШЫ

Когут О.

аға оқытушы, (Қазақстан)

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Ермекбаева Б.Ж., э.ғ.к., доцент – ғылыми редактор (Қазақстан)

Қазбекова Ж.Б., Ph.D докторы, доцент м.а. – ғылыми редактордың орынбасары (Қазақстан)

Қазбеков Б.К., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Мұхтарова К.С., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Мұхамедиев Б.М., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Сағиева Р.К., э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Сұлтанова Б.Б., э.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Арзаева М.Ж., э.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Бордоусов О.В., э.ғ.к. (Қазақстан)

Бобров Л.К., т.ғ.д., профессор (Ресей)

Трифилова А., Ph.D докторы (Ұлыбритания)

КАЗАК
УНИВЕРСИТЕТІ
Б А С П А У Й І

Ғылыми басылымдар бөлімінің басшысы

Гүлмира Шаккозова

Телефон: +77017242911

E-mail: Gulmira.Shakkozova@kaznu.kz

Редакторлары:

Гүлмира Бекбердиева,

Айгерім Иманғалиева

Компьютерде беттеген:

Айгүл Алдашева

Жазылу мен таратуды үйлестіруші

Мөлдір Өміртайқызы

Телефон: +7(727)377-34-11

E-mail: Moldir.Omirtaikyzy@kaznu.kz

ИБ №8481

Басуға 15.08.2015 жылы қол қойылды.

Пішімі 60x84 ¹/₈. Көлемі 23,1 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс.

Тапсырыс №2466. Таралымы 500 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің

«Қазақ университеті» баспа үйі.

050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйінің баспаханасында басылды.

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2015

<i>Какижанова Т.И, Искакова Г.С</i> Қазақстан Республикасындағы жұмыссыздық пен еңбек нарығы факторларының экономикаға әсерін бағалау.....	148
<i>Смагулова Г.С., Жумагазиева А.Г.</i> Инновациялық экономиканың қалыптасуының шетелдік тәжірибесі.....	154
<i>Өсербайұлы С., Текебаев Ж.М.</i> ҚР-да ислам банкинг өнімдерін қалыптастыру және дамыту мәселелері.....	162
<i>Zakirova A.T., Lipovka A.V.</i> A project manager's important professional skills	169
<i>Садыханова Г.А., Табеев Т.П., Қулиев И.У.</i> Қазіргі дағдарыс жағдайындағы экономикалық даму және кедейшілік	174
<i>Бейсенбаев Ж.Т., Табеев Т.П.</i> Жаһандану жағдайында агроөнеркәсіп кешенін дамытудың экономикалық ролі.....	180
<i>Бейжанова А.Т., Белғожақызы М., Шүренов Н.Б.</i> Қазақстан Республикасындағы қонақжайлылық индустриясының қазіргі кездегі дамуы.....	186
<i>Lipovka A.V., Zakirova A.T.</i> Personnel marketing as a guarantee of recruitment improvement.....	192
✓ <i>Товма Н.А.</i> Развитие внутреннего аудита в Республике Казахстан	198
<i>Мырзаханова Д.Ж., Нурмагамбетова А.М.,</i> Банктің бағалық стратегия құрылымының ерекшелігі	206
✓ <i>Kogut O.Y.</i> The problems of cost accounting of insurance activities on the example of insurance companies.....	214
✓ <i>Жиенбекова А.М., Арыстамбаева А.З., Купенова Ж.Қ.</i> Ұйымның ішкі аудиторлық қызметін инновациялық дамыту жолдары	220
✓ <i>Купенова Ж.Қ., Жунисова Г.Е., Жиенбекова А.М.</i> Статистикадағы орташа шамалар және өзгерменің көрсеткіштері.....	226
✓ <i>Акимбаева К.Т., Жунисова Г.Е.</i> Особенности проведения аудита в ломбардных организациях	232
✓ <i>Ноянов М.Е.</i> Экономикалық индекстер.....	238
<i>Дарибаева М.Ж.</i> Инновациялық даму шарттарында қаржы нарығын реттеу, бақылау және қадағалау	242
<i>Бердімұратова Қ.</i> Жоғары білім беру жүйесінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру	248
<i>Bespayeva R.</i> Factors affecting the tourist activity of the population	256
<i>Досжан Р.Д</i> Оценка влияния различных факторов на систему управления проектными рисками на предприятиях малого и среднего бизнеса.....	266
Авторлар туралы мәліметтер	273

Акимбаева К.Т., Жунисова Г.Е.

**Особенности
проведения аудита
в ломбардных организациях**

В любой современной экономике, ломбардные организации играют значительную роль, потому что они предлагают альтернативу банковским услугам, умножают конкуренцию на кредитном рынке и диверсификацию финансовых инструментов. Гарантом стабильности любой организации является высокий уровень организации систем управления, одним из основных элементов которой является надлежаще организованный внутренний аудит. В небольших ломбардах, где размеры и масштабы операций и рисков не только не оправдывают необходимость создания специального подразделения по проведению внутреннего аудита, но и отдельного работника на полную ставку в штате ломбардной организации, вся деятельность по внутреннему аудиту может осуществляться внешним подрядчиком. Привлеченными (сторонними) структурами для проведения внутреннего аудита чаще всего бывают крупные консалтинговые или аудиторские организации, их принято называть продавцами (провайдером) аутсорсинговых услуг. Процесс создания независимого аудита, обеспечивающего реализацию практической общественной потребности – подтверждения достоверности финансовой информации в интересах пользователей этой информации, продолжается в нашей республике уже несколько лет.

Ключевые слова: ломбардная организация, внутренний аудит, внешний (независимый) аудит, планирование аудита, программа аудита, служба внутреннего контроля, календарный график работ, инвентаризация.

Akimbaeva K., Zhunisova G.

**Features of realization of audit in
lombard organizations**

In any modern economy, lombard organizations play a considerable role, because they offer services, that are alternative for bank services, and therefore increase competition at the credit market and diversification of financial instruments. The guarantor of stability to any organization is a high level of organization control system, one of basic elements of which is the properly organized internal audit. In small lombards, where sizes and scales of operations and risks not only justify the necessity of creation of the special subdivision on realization of internal audit but also separate worker on a complete rate in the state of lombard organization, all activity on an internal audit can come true by an external contractor. The attracted structures for realization of internal audit mostly are large consulting or public accountant organizations.

Key words: lombard organization, internal audit, external (independent) audit, planning of audit, program of audit, service of internal control, calendar chart of works, taking of inventory.

Акимбаева К.Т., Жунисова Г.Е.

**Ломбардтық ұйымдарда аудит
жүргізудің ерекшеліктері**

Осы заманғы экономикада ломбардтық ұйымдар маңызды рөл атқарады. Себебі, олар банктік қызметтерге баламалы таңдаулар ұсынады, несие нарығындағы бәсекелестікті арттырады және қаржы инструменттерін диверсификациялайды. Кез келген ұйымның тұрақтылық кепілі болып басқару жүйесінің жоғары деңгейде ұйымдастырылуы табылады, оның негізгі элементтерінің бірі ретінде дұрыс ұйымдастырылған ішкі аудитті айтуға болады. Операциялар көлемі аз шағын ломбардтарда ішкі аудитті жүргізу үшін арнайы құрылымдық бөлімнің жұмыс жасауы, сондай-ақ ломбардтық ұйымның штабында толық ставкаға жеке қызметкерді ұстау артық шығындарға әкелетіндіктен, барлық ішкі аудиттің жұмыстарын сырттан тартылған қызметкерлерге тапсыру тиімді болады. Әдетте, мұндай қызметтерді ірі консалтингтік немесе аудиторлық ұйымдар ұсынады. Қоғамдық қажеттілікті қамтамасыз етуші, мүдделі пайдаланушылар үшін қаржылық ақпараттың дұрыстығын растайтын процесс тәуелсіз аудит болып отыр.

Түйін сөздер: ломбардтық ұйым, ішкі аудит, сыртқы (тәуелсіз) аудит, аудитті жоспарлау, аудит бағдарламасы, ішкі бақылау қызметі, күнтізбелік жұмыс кестесі, тугендеу.

ОСОБЕННОСТИ ПРОВЕДЕНИЯ АУДИТА В ЛОМБАРДНЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ

Возникновению новых финансовых институтов – небанковских организаций, осуществляющих отдельные виды банковских операций, послужило развитие малого бизнеса в Республике Казахстан в 1995 году. Деятельность казахстанских ломбардов постоянно расширяется, развиваются виды оказываемых услуг.

Процесс создания независимого аудита, обеспечивающего реализацию практической общественной потребности – подтверждения достоверности финансовой информации в интересах пользователей этой информации – продолжается в нашей республике уже несколько лет. Правовые основы работы аудиторов определяются Законом РК: «Об аудиторской деятельности», принятым 20 ноября 1998 года, с внесенными в него изменениями и дополнениями [1].

Рассмотрение МСА – 315 «Знание субъекта и его среды. Оценка рисков существенных искажений» [2] показывает, что аудитору следует понять, применяются ли в проверяемом им ломбарде такие процедуры контроля, как:

- сверки процедур по предоставлению отчета, проверке и утверждении;
- проверка арифметической точности записей;
- осуществления контроля над прикладными программами и средой компьютерных информационных систем;
- ведение и проверка контрольных счетов и пробных балансов;
- утверждение и осуществление контроля документов;
- сравнение данных, полученных из внутренних источников, с внешними источниками информации;
- сравнение результатов подсчета денежных средств, ценных бумаг и залогового имущества с бухгалтерскими записями;
- ограничение прямого доступа к активам и записям;
- сравнение и анализ финансовых результатов.

Поскольку все перечисленные мероприятия должны реализовываться системой внутреннего контроля в ежедневном порядке как составная и неотъемлемая часть совершения технологического и управленческого процесса ломбардной организации.

Аудит как любая комплексная деятельность требует планового подхода. Планирование аудита, во-первых, способствует

